

Ἡ Ἐλίσα θέλησε νὰ πᾶρ κ' ἐφέτος στὸ θλιβερὸ προσκύνημά της, στὸν μοιραῖο ἐκείνον βράχο, πού ἐδῶ καὶ δύο χρόνια εἶχε σκοτωθῆ ὁ ἄνδρας της...

Ἡ οἰκογενεὴα της προσπάθησε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, ἀλλὰ ἡ Ἐλίσα ἐπέμενε, ἦταν ἀνένδοτοι. Τὸν ἀγαποῦσε πολὺ, τόσο πολὺ τὸν Μαυριζίου της, τὸν ὄρατο καὶ ριζοκίνδυνο ἄλπινστή της, ὥστε δὲν μπορούσε νὰ τὸν ξεχάσῃ...

Πόσες φορὲς δὲν μετάνιωσε πού δὲν ἐπῆγε κ' αὐτὴ μαζί του τὴν χρονία ἐκείνη, ἐκεῖ ψηλά στὶς Ἄλπεις.

— Ἄν ἦμουνα μαζί του, ἔλεγε, κλαίγοντας, δὲν θὰ σκοτονόταν. Δὲν θὰ τὸν ἀφῆρα...

Ἡ μοῖρα ὅμως, ἡ κακὴ καὶ φθονερὴ τάρφρα ἔτσι ὥστε ἐκείνη τὴν χρονία νὰ εἶνε ἀδιάθετὴ ἡ Ἐλίσα. Καὶ ὁ Μαυριζίου, πού τὸ πάθος τοῦ ἄλπινισμοῦ τὸν εἶχε κυριεύσει ὡς τὰ κατάβραθα τῆς ψυχῆς του, ἐφυγε μόνος του γιὰ τὰ ὑπέροχα καὶ ἀπότομα ψηλόμετρα Ράξ. Εἶχε τὴν ἀκατανίκητὴ ἐπιθυμία νὰ φτάσῃ στὴν ψηλότερη κορυφῆ. Καὶ αὐτὸ τὸν κατέστρεψε. Ἡ ἐκδρομὴ αὐτὴ πρὸ δύο χρόνων ἦταν ἡ στερνή του, ἡ μοιραία ἐκδρομὴ, ἀπ' τὴν ὁποίαν δὲν ξαναγύρισε...

Ἀπαρηγόρητὴ ἡ Ἐλίσα εἶχε ὀρσιζοθῆ νὰ πηγαίη κάθε χρόνο σὲ προσκύνημα ἐπάνω στὸν μοιραῖο βράχο. Ἐπῆγε πέρουσι γιὰ πρώτη φορὰ, θὰ πῆγαινε κ' ἐφέτος.

— Τοῦλάχιστον ἄφησε νὰ σὲ συνοδεύσω κ' ἐγώ, τῆς εἶπε ὁ πατέρας της παρακλητικὰ.

— Ὄχι, ὄχι, θέλω νὰ εἶμαι μόνη. Ὅταν θάξω καὶ ἄλλον μαζί μου δὲν θὰ εἶνε τὸ ἴδιο πράγμα. Στὴν προουσιγὴ του πρέπει καθένας νὰ εἶνε μόνος, κατὰμονος. Κι' ἐνὸ πρῶταιο νὰ προσευχηθῶ, ὅπως θὰ πῆγαινα στὸν τάφο του. Μήπως ἐκεῖ ἐπάνω στὴν ἀποτομὴ καὶ τρομερὴ χαράδρα ποῦπεσε δὲν εἶνε ὁ πραγματικὸς του τάφος; Καθήμενε μοι Μαυριζίου!...

Ἐμεινε ἄταφος στὴν χαράδρα, καὶ τοιοῦς ἔφερε, τί ὄρανα καὶ τί θηρία θὰ κατασπαράζαν τὸ ἀθλιζτιζὸ σορμὶ σου!...

Τὰ λόγια αὐτὰ τὴν συγκίνησαν. Ἄρχισε νὰ κλαίη...

Μπροστὰ στὸν τόσον πόνο της, ἡ οἰκογενεὴα της, δὲν μίλησε καθόλου. Μόνον ὁ πατέρας της τῆς εἶπε:

— Ἐστο, πῆγαινε, ἀφοῦ τὸ θέλεις, μόνη. Ἀλλὰ πρόσζε μην κἀμης χαρμιὰ ἀπερισσεψιά...

Θῆλῃγε κανεῖς πως κάποια ἀπαισία προαίσθησις τὸν βασάνιζε τὸν καυμένο τὸν πατέρα της.

Ἡ Ἐλίσα ἐτοίμασε τὴν βαλιτσούλα της, τὴν ἔδωσε στὴν ὑπηρετρία νὰ τὴν τοποθετήσῃ στὸ αὐτοκίνητό της, ἐφίλησε τὸν πατέρα της, τὴν μητέρα της καὶ τὸν ἀδελφὸ της, καὶ ἀνέβηκε μελαγχολικὴ καὶ θλιμμένη στὸ αὐτοκίνητό που τὸ διεμήνευε πάντα μόνη της.

Ἀμπαλάθηκε δυνατὰ καὶ χάθηκε σὲ λίγο στὴν γωνία τοῦ δρόμου...

Ἐκεῖ ψηλά στὴν κορυφῆ τοῦ Ράξ, μπροστὰ στὰ ξενοδοχεῖα, ἀντίζουν ἡ φωνεὲς τὸν περιηγητῶν. Κάθε ὄμιλος ἔχει κ' ἀπὸ ἕναν ὄδηγο.

Ὅλοι εἶνε γελαστοί, φωνάζουν, σχεδιάζουν διάφορες μισροεκδρομῆς, ἐρωτικὰ ξεγυράγια χαρνετζιζόνται μεταξὺ τους, παιδιάκια τρέχουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ... Ὅλοι αὐτοὶ οἱ περιηγητὰ προσπαθοῦν μὲ τις φωνεὲς καὶ μὲ τὰ γέλια νὰ πνίξουν τὴν ἀνησυχία τους, προκειμένου ν' ἀνεβούν ψηλά, στὸ ἐπιζίνδυνο, τὸ τρομερὸ αὐτὸ βουνό.

Ἀνάμεσα στὸν ζωηρὸ καὶ θορυβώδη κόσμο, ἡ Ἐλίσα μόνη, ὀλομόναχη, μὲ τὴν ψυχὴ γεμάτη πένθος, προχωρεῖ σιγά-σιγά. Τὸν ἤξερε τὸν δρόμο καὶ δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ βοηθό. Εἶχε ἀνεβῆ πολλές φορὲς μὲ τὸν Μαυριζίου της.

Προχώρησε στὸ μονοπάτι, πέρασε κάτω ἀπ' τοὺς βράχους, ἀπὸ τὸ μέρος πού τὸ λέν κ' εἰς οὐδὸς τὸ ὄν "Ἄ δ' η' κ' ἐκάθισε σ' ἕνα στενὸ ἀβλάκι πού σχηματίζε ὁ ροαντιώδης βράχος.

Τὰ μάτια της ξερά, κατῆξερα, χωρὶς οἶτ' ἕνα δάκρυ—δὲν τῆς ἔμεναν πιά ἄλλα δάκρυα—καρφώθηκαν ἔξωφρα στὸ βάθος τῆς ἀπεραντῆς χαράδρας πού ἄνοιγε τὸ ἀπαισιο, ἀνατριχιαστικὸ βάθος της. Ὁ νοδὸς της εἶχε σταματήσει. Τὸ πρόσωπό της εἶχε μιὰ ἐκφρασί ἀπειρίας, ἀπελπισίας.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἐφῆθασε ἕνας ὄμιλος περιηγητῶν. Ὁ ὀδηγὸς τοῦ ὀμίλου πλησίασε τὴν Ἐλίσα καὶ τῆς εἶπε μὲ τὴν συνειθισμένη εὐγένεια πού ἔχουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ:

— Κυρία, θὰ εἶχατε τὴν καλοσύνη νὰ παραμερηστε λίγο γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸ μέρος καὶ οἱ κύριοι;

Ἡ Ἐλίσα τοῦ εἶπε παρακλητικὰ:

— Μιὰ στιγμὴ, ἀκόμη, κύριε. Σᾶς παρακαλῶ, ἀφήστε με μερικὰ λεπτὰ ἀκόμη.

Τὸ πρόσωπό της εἶχε μιὰ τέτοια ἐκφρασί ἀγωνίας, ὥστε ὁ ὀδηγὸς τὴν ἐκτόταξε καταπληκτικὰ. Πίσω του οἱ περιηγητὰ γελούσαν, ἐφρονάσαν καὶ ἔλεγαν διάφορα ἀστεία.

— Ἀκούστε κύριοι, τοὺς φώναξε ὁ ὀδηγός. Σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος, ἐδῶ καὶ δύο χρόνια ἔγινε ἕνα δυστύχημα. Ἀπὸ δῶ ἡ μάλλον ἀνορθῶς, ἀπὸ κεῖ πού κάθηται ἡ κυρία—κ' εἶδει τὴν Ἐλίσα—ἔπεσε μὲς' στὴν χαράδρα ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ φημισμένους ἄλπινιστὰς... Τὴ ἄνδρας...Τὴ ὄρατο παλιζάρι. Τὴ τολμηρὰ καὶ ριζοκίνδυνο!...

Οἱ περιηγητὰ εἶχαν σταματήσει τὰ γέλια καὶ τὴς φωνεὲς καὶ τὸν ἄκουγαν μὲ προσοχὴ.

Μὲ προσοχὴ τὸν ἄκουγε καὶ ἡ Ἐλίσα, πού τὰ ἐγκόμια ἐκείνα τοῦ ὀδηγοῦ τὴν ἔκαναν ν' ἀναγαλιάζη καὶ νὰ θλιβεται συγχρόνως γιὰ τὸν ἄνδρα ποῦχαζε.

Ὁ ὀδηγὸς ἐξακολούθησε τὴν ἀφήγησί του.

— Ἦταν σάν σήμερα ἀνορθῶς. Ἐρχόταν κάθε χρόνο μὲ μιὰ κυρία, τὴν γυναῖκα του. Ἐκείνη τὴν χρονία ἤθελε μὲ κάποια ἄλλη. Δὲν ἦταν ἡ γυναῖκα του. Ἐνὸ τὴν βοηθοῦσε ν' ἀνεβῆ στὸν βράχο γλίστρησε τὸ πόδι του καί...Δὲν πρόφτασε νὰ τελεσίωσῃ τὴ φράσι του. Μιὰ τρομερὴ κορυφὴ ἀκούσθη ἔξωφρα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἐλίσας. Δὲν ἦταν φωνὴ τρόμου. Ἦταν οὐραγιατὸ ἀπελπισίας!...

Καὶ καθὼς ὁ ὀδηγὸς κ' οἱ περιηγητὰ κίττασαν πασιπνεῖνοι πρὸς τὸ μέρος της, εἶδαν τὴν φτοχὴ Ἐλίσα, μὲ τὰ μάτια κλειστά, μὲ τὰ χεῖρα ἀκίνητα, χωρὶς νὰ καταβαλῆ χαρμιὰ προσπάθεια γιὰ νὰ κρατηθῆ ἀπὸ κἀπου, χωρὶς νὰ νὰ φωνάζη γιὰ νὰ ζητήσῃ βοήθεια, τὴν εἶδαν νὰ κινεῖ πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ χάος τῆς χαράδρας!...

Ὁ ὀδηγὸς κ' οἱ περιηγητὰ ὄρμησαν νὰ τὴν βοηθήσουν, μὰ δὲν πρόφτασαν. Γλίστρησε γρήγορα, αἰωρήθηκε στὸ κενὸ καὶ χάθηκε στὸ χάος, θάβοντας μαζί της τὸ μυστικὸ της, τὸ φρικτὸ μυστικὸ πού ἄκουσε ἀπὸ τὸν ὀδηγοῦ!...

Loui Leon Marten

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΝΝΙΕΣ

— 1.000.000 φράγκα, δηλαδή 3.000.000 δραχμῶν! Αὐτὸ εἶναι περίπου τὸ σύνολον τῶν χρημάτων πὰ ὁποῖα ἀπονέμονται ἐτησίως στὴ Γαλιζία γιὰ τὰ διάφορα φιλολογικὰ βραβεῖα!

— Ὁ μεγάλος σύγχρονος Γάλλος ποιητὴς Πολ Βαλερὸς ὅλα του τὰ ἔργα τὰ γράφει στὴ γραφομηχανή.

— Ἐνα ἀντίτυπο τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ περιφήμου μυθιστορηματός τοῦ Φλωμπέρ Σαλιμπὸ—μαζὶ μ' ἕνα αὐτογραφοῦ τοῦ συγγραφέως πούληθηκε 3.500 φρ.

— Ἰδοῦ καὶ μιὰ περιφήμη φράσις τοῦ Ἀντρέ Ζιντ πρὸς τὸν Πόλ Βαλερὸ: "Ἄν δὲν ἔγραφα, θὰ σκοτονόμουσι!"

— Ἐνας ἀπ' τοὺς μεγάλους διπλωμάτας—ἂν ὄχι ὁ μεγαλύτερος—ποιητῆς τῆς συγχρόνου Γαλλίας ὁ Παῦλος Κλοντέλ, εἶνε κ' ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους διπλωμάτας της: εἶνε ἦδη πρεσβευτῆς τῆς στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

— Ὁ Ρερμπό, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται σήμερα ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ποιητὰς τοῦ περασμένου αἰῶνος, σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν ἔπαυε ὀριστικῶς νὰ γράφῃ στίχους καὶ πῆγε γιὰ ἐμπόριο στὴν Ἀβησσωνία. Ὅλο του τὸ ἔργο τὸ ἔγραψε μεταξὺ ἡλικίας 14 ὡς 20 ἐτῶν.

— 32 φορὲς ἔβαλε ὑποψηφιότητα ὁ μεγάλος μυθιστοριογράφος Αἰμίλιος Ζολὰ γιὰ νὰ ἐκλεγῆ μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, μὰ καὶ τις 32 φορὲς ἀπέτυχε πανηγυρικῶς. Ἐντομεταξὺ δὲ ἐξελέγοντο ἀκαδημαϊκοὶ διάφοροι μέτροι συγγραφεῖς τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἔχουν χρησιμοποιεῖ ἐντελῶς σήμερα.

— Καὶ ἄλλοι ὅμως μεγάλοι ποιητὰ καὶ συγγραφεῖς, ὁ Μπαλζάκ, ὁ Βεζλαῖν, ὁ Μπωντελαῖρ, ὁ Μωπασσάν, δὲν ἐξελέγησαν μέλη τῆς Ἀκαδημίας.

— Ἐφευρῆτες τοῦ φωνογράφου δὲν εἶνε ὁ Ἐντinson, ὅπως εἶνε γνωστὸ. Τὸ φωνογράφο τὸν ἐφευρε ὁ Γάλλος ποιητῆς Κάρολος Κρός, περιφήμος τύπος τῆς ἐποχῆς του.

— Ὁ Ὄσκαρ Οὐάιλντ μετὰ τὴν ἀποφυλάκισή του ἔγραφε μὲ τὸ ψευδώνυμο «Σεβαστιανὸς Μέλζομ».

— Ὁ ἀείμνηστος Μαβίλλης τὰ καλλιτέρα του ποιήματα τὰ δημοσίευε, ὑπογράφοντας τα μετροφορονέστατα μ' ἕνα Μ.

✱

Δὲν εἶνε πιὸ μικρότερο, νὰ σοῦ φωνάζη ἡ νίκη, καὶ τὸ σταθὶ νὰ μὴ μπορῆς, νὰ σῶρῃς ἀπ' τὴ θήκη. Σ. Καρύδης

